



Ärade mottagare!

Kulturhistoriska institutionen håller för närvarande på med en undersökning om matvanor i äldre tid. Som framgår av frågorna är vi inte enbart intresserade av vilka maträtter och vilka drycker som förekom i vardagslag och vid festliga tillfällen utan också av seder och bruk kring måltiderna. Vi är tacksamma för alla berättelser och upplysningar om mattraditioner i äldre tid och ber Er därför vara vänlig och skriva ner också sådant som kanske inte direkt efterfrågas i frågeformuläret. Ämn gärna till vilken tid och till vilken ort Era uppgifter hänför sig. Svaret kan sändas till oss i det bifogade frankerade svarskuvertet. Glöm inte att sätta ut namn och adress på kuvertets framsida. Vi tackar på förhand för all hjälp.

Med vänlig hälsning

Nils Storå
Nils Storå

professor

Frågelista 36

Åbo, -3-5-1974

MATVANOR I ÄLDRE TID

1. Måltider

Vilka måltider åt man varje dag i Er barndom? Vid vilka tider på dygnet inföll måltiderna? Var det skillnad på antalet måltider, tiden när de äts etc. mellan vardagar och lördagar och söndagar? Var det någon skillnad mellan sommarhalvåret och vinterhalvåret?

Hur satt man till bords? Hur dukade man bordet i vardagslag? Hur dukade man vid högtider och vid festliga tillfällen? Berätta om vilka kärl och vilka bestick som användes?

2. Maten

Vad åt man vanligen vid de olika måltiderna? Fanns det något som återkom vid varje måltid? Skiljde sig vardagsmaten på något sätt från maten på lördagar och söndagar?

Vilka speciella rätter hade man under de stora helgerna i Er barndom, t.ex. under jul, påsk och midsommar? Vad bjöd man på vid dop, bröllop och begravningar?

Varifrån fick man råvarorna till den mat som lagades? Vad producerade man själv hemma och vad måste man köpa?

Vilka olika slag av bär har använts inom mathushållningen? Vilka svampar? Berätta om hur insamlingen av bär och svamp gick till och hur de sedan användes?

3. Drycker

Vad drack man till måltiderna? På vardagarna, på lördagar och söndagar, under olika helger och högtider?

Drack man öl? Bryggde man det själv? Om inte, varifrån skaffades ölet?

Gjorde man svagdricka av något slag, t.ex. på enbär? Har Ni hört talas om att man drack björksav på våren?

Känner Ni till eller har Ni hört berättas att s.k. Riga-balsam/polsk sprit förekom i Era hentrakter? Drack man andra former av sprit? I så fall, vid vilka tillfällen?

I vilka olika former dracks mjölken i Er barndom? Drack man mjölk vid andra tillfällen än vid måltiderna? Hur förvarades mjölken? Sålde mjölk eller täckte produktionen bara det egna behovet?

I vilken utsträckning dracks det källvatten? Hur var det med vattentillgången i Er barndom? Var det skillnad på sommar och vinter?

Drack man kaffe i Er barndom? Skedde det i så fall regelbundet varje dag? Vid vilka tillfällen drack man annars kaffe? Har Ni hört om att man skulle ha satt salt i kaffet eller kokat det på saltvatten?

Drack man te i Er barndom? Vid vilka tillfällen skedde det?

4. Färdkost

Berätta om vad man hade för mat och drycker med sig under olika färder (t.ex. stadsresor, kyrkfärder, jakt- och fiskefärder, höbärgning längre bort från hemmet). Berätta också om hur maten förvarades under dessa färder.